

man vil kalde det Huslid, at en Mand paa en Maskinvær væver saadant Løi — det er i Mændelighed Trøier, Benklæder, Kløkker o. desl. Jeg kan ikke tro, at det kan kaldes Huslid; men vi have nylig faaet en Overretsbdom, som siger, at slike vævede Ting maa henregnes under Huslidsprodukter, naar de virkelig ere vævede af en Væver, men det vil jeg dog anse for noget tvivlsomt, og i alt Fald har jeg troet at burde gjøre opmærksom derpaa; thi det er en Handel, der drives efter en storartet Maalestok, og de forskjellige Gange, man har søgt at forpurre den, er det i Reglen mislykket. Der klages meget derover af de Handelende, navnlig fordi det er bitterligt efter de Masser, der sælges, at det er ligesvæmmende Fabrikvarer enten fra Viborg og Sorøens Løgthus eller fra Fabrikker i Aalborg og Aarhus.

Jeg kan ikke lade være at henlede Opmærksomheden paa andet Stykke i § 10, hvorefter Byraadene have Ret til at gjøre Indskrænkning i Værtshushold i Kjøbstæderne. Det er efter min Mening en særdeles hensigtsmæssig Bestemmelse; den ærede Minister der har optaget, fordi Værtshushold i Kjøbstæderne tiltage i en enorm Grad, ja i de smaa Kjøbstæder er det snart saaledes, at de halve Huse ere Værtshuse, og saa bliver den anden Halvdel vel snart Fattighuse.

Formanden: Det 4de Medlem for 2den Kreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sæde: Det ærede Medlem troede, at jeg havde overfjet nogle Ord, der staa i § 2, men jeg tror, at det egentlig er ham, der har gjort sig skyldig i en Misforstaaelse. Der er Tale om Forbrugsforeninger, der herefter danne sig for at forsyne deres Medlemmer med Varer, hvis Forhandling fra aabent Udsalg henhører under bunden Næring; det vil sige med saadanne Varer, som naar de blive solgte fra aabent Udsalg andetsteds, henhører under bunden Næring, men der er slet ikke Tale om Forbrugsforeningerne, som holde aabne Bød.

J. Andersen: Jeg kunde forsaavidt gjerne frafalde Ordet, efter hvad der nu blev sagt, men jeg skal dog tillade mig at omtale § 2, der handler om Forbrugsforeninger. Dengang vi for 2 Aar siden behandlede Loven om Brændevinshandel, hørte jeg til dem, der modsatte sig den tilsvarende Bestemmelse i denne Lov. Jeg sagde den Gang, at jeg vilde være med til at foreskrive meget strenge Bestemmelser for Forbrugsforeninger, men at jeg ikke vilde være med til at lave Noget, hvorved der kunde fremkomme fingerede Forbrugsforeninger. Det har imidlertid nu viist sig, at denne Lovbestemmelse er bleven Gjenstand for høist mærkelige Fortolkninger; den fortolkes paa een Maade af een Politimester og paa en anden Maade af en anden Politimester og paa en tredje Maade af Mini-

steriet. Jeg tror, at, hvis vi skulle have denne Bestemmelse, maa det være aldeles klart, hvad vi forstaa ved en Forbrugsforening. Jeg tror nu for Dvrigt aldeles ikke, at det vil kunne gavne Kjøbstæderne, at en Forbrugsforening, den være fingeret eller ikke, naar den ligger en halv eller en hel Mil fra Kjøbstaden, kommer til at betale 30 Rd. til Kommuneskassen; det vil ikke nytte Kjøbstæderne stort, men det vil bidrage til at forbyre Varerne og forulønne de virkelige Forbrugsforeninger. Jeg kan erindre, at, da vi forhandlede Brændevinsloven, svarede Ministeren mig: Sa, lad dem blot skaffe Pengene til disse Næringsbeviser; men vi se jo nu, hvor let disse Penge komme til Betæ. Jeg tror derfor, at det er heldigere at lade denne Bestemmelse gaa ud af Loven og derimod foreskrive visse Betingelser for, at en Forbrugsforening skal have Ret til at optræde og blive behandlet som saadan. Som det ærede Medlem antydede, bør en saadan Forening henvende sig til en Autoritet, der kan gjøre sig bekendt med Foreningens Love og derefter afgjøre, om den virkelig er en Forbrugsforening, i hvilket Tilfælde den bliver frit for at betale Skat; men man bør ikke, fordi nogle Landboere, der bo 1/2 Mil fra Kjøbstaden, henvende sig til en derboende Højer og med hans Hjælp lave en saakaldet Forbrugsforening, lade dem som Forbrugsforening drive Brændevinshandel, fordi de betale 100 Rd. til Kommunen. Det er i Virkeligheden, som det ærede Medlem sagde, et Aktieselskab, og der behøves ikke Andet for at blive Medlem deraf end at lade sig indskrive i en Protokol. Jeg tror, som sagt, at det var rigtigt at lade denne Bestemmelse gaa ud her og derimod paase, at Forbrugsforeninger ere, hvad de skulle være, og ikke Handelsetablissementer. — I Dvrigt kan jeg henholde mig til, hvad der blev udtalt af de ærede Medlemmer for 2den Kreds (Sæde) og for 6te Kreds (L. Grifsen).

B. Petersen: Med Hensyn til Spørgsmaalet om Forbrugsforeninger kan jeg henholde mig til, hvad der blev udtalt af det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Dyenhøll), til hvem jeg i saa Henseende i alt Væsentligt kan slutte mig. Jeg tror, at Forholdene ere, som de ere bleve afbildede af ham. Den Kante, der ligger til Grund for Kjøbstadskommissionens Indstilling om, at de Foreninger, der have aabent Udsalg, skulle beskattes, er ikke den, at de ikke skulle slippe for at betale 30 Rd., men den, at Alle skulde være stillede lige. Det er Noget, som jeg tror, de Næringsdrivende, der maa betale Skat, have Ret til at fordre, at de, der drive den samme Næring, betale den samme Skat. Derfor tror jeg, at der er al Anledning til at blive staaende ved, hvad der her er sagt. Om det er ønskeligt at give nogle nærmere Bestemmelser for at præcisere Kanten, skal jeg overlade til Andre at undersøge. Naar det er sagt, at alt, hvad der foreligger,